

BLUFBOEK

057

WALTER VAN DEN BROECK

Brief aan
Boudewijn

1980

Honderd hoogtepunten uit de moderne literatuur. Voor in uw boekenkast, op recepties en bij vrienden.

Dat Walter van den Broeck vaak onder zijn eigen naam als personage in zijn boeken optrad, leek aanvankelijk een origineel aardigheidje. Maar met *De dag dat Lester Saigon kwam* (1974) werd het hem ernst. Om zicht te krijgen op een depressie die hij als beginnend schrijver had pogen te bemeesteren, stuurde hij brieven aan zijn vrouw, zijn broer en zichzelf en nam hij de antwoorden in het boek op. Toen begon Van den Broeck aan het ontwerp van een spinnenweb dat de contouren van zijn persoonlijkheid zou afbakenen. In *Aantekeningen van een stambewaarder* (1977) ging hij zijn historische afkomst na. In *Brief aan Boudewijn* (1980) tekende hij de sociale omgeving die

hem gevormd heeft, de arbeiderswijk bij de fabriek van de Société Métallurgique de Hoboken, in Olen. Dat deed hij in de vorm van een brief aan de koning, om hem de werkelijkheid te tonen die men bij zijn bezoeken afdekt of opkalefaterd. Auteur en koning bewegen zich in een verschillende werkelijkheid en maken zich van daaruit een aanvechtbare voorstelling van hoe de ander leeft. Moeten die werelden eens niet aan elkaar worden getoetst? Dus nodigt de auteur in zijn boek de koning uit voor een incognito bezoek. Als datum kiest hij 12 augustus 1950. Boudewijn zit nog maar kort en nog wat onzeker op de troon, de kleine Walter van negen lijdt onder het gekibbel van zijn moeder, een aan de dynastie aanhankelijke huismus, en zijn vader, een megalomane mannetjesputter. Met een dubbelzinnige, beleefde zwierigheid loodst de auteur de koning het gehucht Sint-Jozefs Olen binnen, doorkruist hij de arbeiderswijk, por-

retteert hij één voor één de gezinnen in de Koperstraat en verwelkomt hij hem uiteindelijk in het nummer 45. Enerzijds ontvouwt hij de harde realiteit van het leven van simpele onderdanen, maar anderzijds spreekt uit zijn verslag een grote verbondenheid met de chaotische en stuntelige zelfregulering van deze gemeenschap, een hartverwarmende rijkdom die intussen fel verschaald is door de vooruitgang. De trots is echter nog altijd veel sterker dan de nostalgie, en eigenlijk formuleert Van den Broeck vlak onder de ironie een ferm sociaal statement over identiteit en authenticiteit.

Pas op het einde van het bezoek komt de schichtige jonge Walter de koning onder de ogen. De vorst verlost de jongen op zijn impliciete vraag niet uit zijn lastige bestaan; hij geeft hem een vulpen om over de 'cité' te schrijven, om zijn leven mee te beredderen. Jaren later, aan het einde van *Het beleg van Laken*, in misschien het

belangrijkste knooppunt in Van den Broecks hele oeuvre, tijdens een zoveelste gekmakende ruzie van zijn ouders, pleegt het personage Walter van den Broeck in het paleis met een bijzondere vulpen een symbolische vadermoord, en overweegt hij: 'Ik had dit al veel eerder moeten doen.'

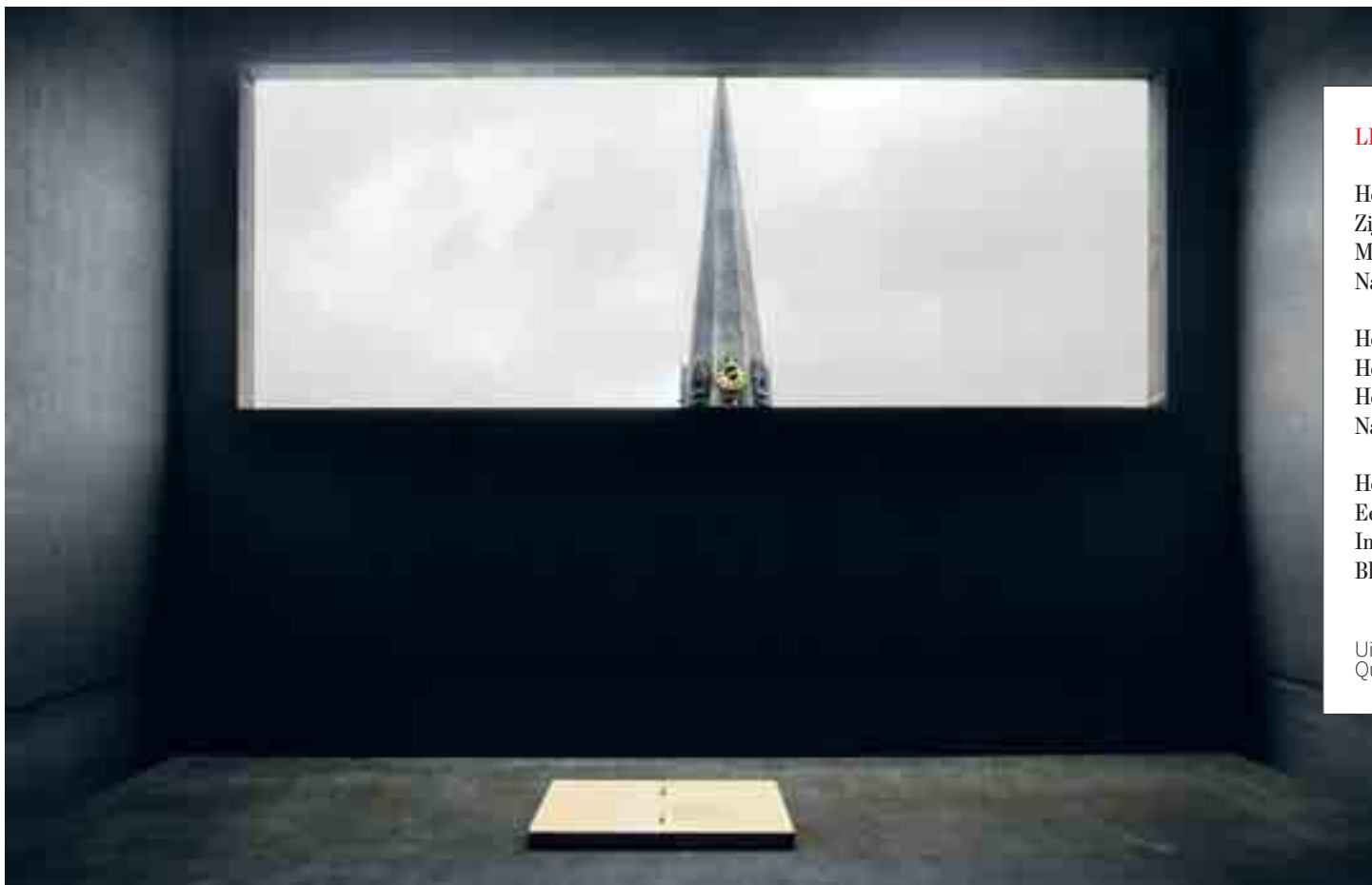
Het beleg van Laken (vier delen sedert 1985, gebundeld in 1999), het tegenbezoek van de auteur aan het paleis, groeide uit tot een grote waaier van culturele invloeden die Van den Broeck gemaakt hebben tot wie hij is. In de grote finale komt iedereen die een rol in zijn leven heeft gespeeld bijeen op een bal, onder wie al de bewoners van de Koperstraat. En pas nu zie ik dat 'het geheim van Laken' waarop de plot van *Het beleg van Laken* tot in deze finale drijft, eigenlijk ook al onthuld is in *Brief aan Boudewijn*.

(Jos Borré)

ONLINE

www.standaard.be/blufboek

Watou 2007

© Eric de Mildt

LEONARD NOLENS

Het is een prachtig boek.
Zijn droom kan niet slapen, hij woelt
Met zijn schepwiel het zuiverste water
Naar onze bovenkamer.

Het is een prachtig boek.
Het fluistert zich dwars door beton.
Het faxt ons woedende weeshuis
Naar mensen met vaders gezegend.

Het is een prachtig boek,
Een bankkluis vol bombrievenpraat
In het hart van de stad, een ontploffende
Bloemknop goed nieuws op de markt.

Uit: Manieren van leven.
Querido, 2001.

De poëzie van Leonard Nolens heeft iets van een hymnisch musiceren. Dat onderscheidt hem van alle andere Nederlandstalige dichters. Hij streeft naar het absolute en hij ontwijkt meestal ingenieus de groot-spraak. Pagina na pagina probeert hij het gedroomde boek te schrijven. Tijdens de Poëziesomer kan je plaatsne-

men aan de betonnen, Romeinse tafel in 'De Lege Plek' die architect Stéphane Beel vijf jaar geleden creëerde op het Watouplein. Daarop ligt er een diptiek. Je kan die openscharnieren, en dan lees je niet alleen Nolens' gedicht, je ontdekt er ook een wit blad dat de poëet nog vol moet schrijven. Wellicht vindt die dichter er, kijkend door

het grote raam, een 'schepwiel' dat het zuiverste water van de verbeelding op het gewenste niveau kan tillen.

Elke week bespreekt Gwy Mandelinck een gedicht en een beeldend werk van de Poëziesomer van Watou.

WATOU 2007

WATOU 2007: DRIE EURO KORTING !

Dankzij De Standaard en KBC betaalt u in ruil voor deze bon aan de kassa van De Poëziesomer 6 i.p.v. 9 euro voor uw toegang. De 27ste editie van Watou loopt van 1 juli tot en met 9 september, telkens van 14 tot 19 uur (11 tot 19 uur op zon- en feestdagen). Alle info vindt u op www.poeziesomerswatou.be.

PARTNERS VAN DE POEZIEZOMER De Standaard

